

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

Sedmi razred

ŠKOLSKA GODINA: 2012. / 2013.

Srijeda 6. veljače 2013.

13:00 – 14:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

54	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI TESTA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. Zadatke rješavate 60 minuta.
2. Pišete plavom ili crnom kemijskom olovkom.
3. Odgovore u testu upisujete na za to predviđena mjesta.
4. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.
5. Osobna i zemljopisna imena (i prezimena) pišite izvorno.
6. Zadatci s kratkim slobodnim odgovorom na kraju testa rješavaju se uz pomoć koncepta: nakon formuliranja konačnog odgovora na konceptu, odgovor se prepisuje u test. Jednom upisan odgovor ne može se prepravljati. Konačan odgovor upisuje se u test čitkim pisanim slovima, a osobna i zemljopisna imena (i prezimena) pišu se izvorno. Učenik je dužan predati u omotnici uz test i koncept.

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Koje godine je Marija Terezija osnovala Hrvatsko kraljevsko vijeće za Dalmaciju, Hrvatsku i Slavoniju?

1	
---	--

- A. 1767.
- B. 1776.
- C. 1785.
- D. 1781.

2. Kako se zvao najstariji sin i nasljednik Marije Terezije na habsburškom prijestolju?

1	
---	--

- A. Franjo Lotarinški
- B. Fridrik II.
- C. Luj XVI.
- D. Josip II.

3. Na koliko je staleža prije izbijanja revolucije bila podijeljena Francuska?

1	
---	--

- A. Dva
- B. Pet
- C. Tri
- D. Četiri

4. U kojem gradu se zbio napad / juriš na tvrđavu Bastille?

1	
---	--

- A. Milanu
- B. Beču
- C. Parizu
- D. Budimpešti

5. Kako se zove dio Hrvatske u 18. stoljeću označen na karti točkicama?

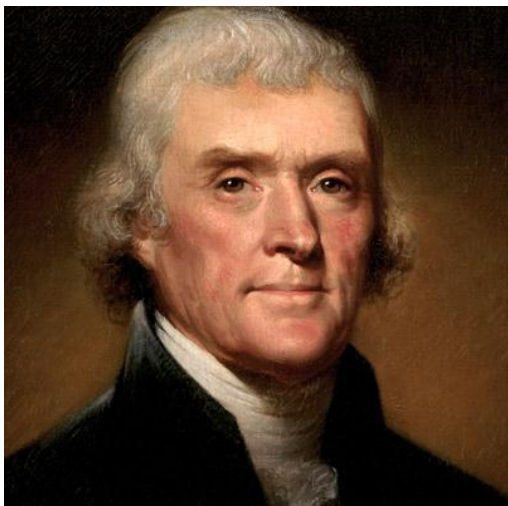

1	
---	--

- A. Vojna krajina
- B. Dalmacija
- C. Banska Hrvatska
- D. Dubrovačka Republika

6. Kako se zove glavni tvorac *Deklaracije neovisnosti*?

1	
---	--

- A. George Washington
- B. Thomas Jefferson
- C. Benjamin Franklin
- D. James Cook

II. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene pojmove, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 5. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 5. najmlađi.

7. Kronološki poredajte navedene događaje.

2	
---	--

- A. _____ Napoleon se kruni za cara
- B. _____ Bečki kongres
- C. _____ Francuska revolucija
- D. _____ Ustav Sjedinjenih Američkih Država
- E. _____ Američki rat za nezavisnost

8. Kronološki poredajte navedene dokumente prema njihovom nastanku.

2	
---	--

- A. _____ *Zahtijevanja naroda*
- B. _____ *Disertacija / Disertatia*
- C. _____ *Hrvatska pragmatička sankcija*
- D. _____ *Oktroirani ili nametnuti Ustav*
- E. _____ *Patent o vjerskoj toleranciji*

9. Kronološki poredajte navedene događaje ili institucije prema njihovom nastanku.

2	
---	--

- A. _____ „Srpanjske žrtve“
- B. _____ Mađarski jezik uveden u hrvatske škole kao obvezatni predmet
- C. _____ Matica ilirska
- D. _____ Hrvatska akademija u Zagrebu
- E. _____ Hrvatsko-vugerska stranka / Hrvatsko-ugarska stranka

III. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Dva od ponuđenih pojmova nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne pripisuju.

10. Pridružite izumiteljima njihove izume.

3	
---	--

1. _____ Nikola Tesla	A. parobrod
2. _____ Samuel Morse	B. motor na izmjeničnu struju
3. _____ Alexander Graham Bell	C. telegraf
4. _____ Thomas Edison	D. parna lokomotiva
5. _____ Karl Benz	E. telefon
	F. električna žarulja
	G. benzinski motor

11. Povežite spise ili djela s odgovarajućom osobom.

3	
---	--

1. _____	<i>Horvatzka / Horvatska domovina</i>	A. Nikola Škrlec Lomnički
2. _____	<i>Ljubav i zloba</i>	B. Ivan Mažuranić
3. _____	<i>Smrt Smail-age Čengića</i>	C. Ljudevit Gaj
4. _____	<i>Novine Horvatzke /Horvatske</i>	D. Antun Mihanović
5. _____	<i>Zora dalmatinska</i>	E. Petar Preradović
		F. Ante Kuzmanić
		G. Vatroslav Lisinski

12. Povežite autore s njihovim djelima.

3	
---	--

1. _____	Matija Antun Relković	A. <i>Načertanije</i>
2. _____	Andrija Kačić Miošić	B. <i>Juran i Sofija ili Turci kod Siska</i>
3. _____	Ivan Kukuljević Sakcinski	C. <i>Satir iliti divlji(divji) čovjek(čovik)</i>
4. _____	Alberto Fortis	D. <i>Pogled u Bosnu</i>
5. _____	Matija Mažuranić	E. <i>Put po Dalmaciji</i>
		F. <i>Porin</i>
		G. <i>Razgovor ugodni naroda slovinskog</i>

13. Povežite osobu s odgovarajućom državom.

3	
---	--

1. _____	Wolfgang Amadeus Mozart	A. Francuska
2. _____	François Voltaire	B. Rusija
3. _____	Fridrik II.	C. Engleska
4. _____	James Watt	D. Sjedinjene Američke Države
5. _____	Katarina II.	E. Osmansko Carstvo
		F. Pruska
		G. Habsburška Monarhija

14. Povežite godinu s odgovarajućim događajima.

3	
---	--

1. _____	1773.	A. Bitka kod Waterlooa
2. _____	1813.	B. Francuska proglašena ustavnom monarhijom
3. _____	1797.	C. <i>Bostonska čajanka</i>
4. _____	1776.	D. <i>Deklaracija neovisnosti</i>
5. _____	1791.	E. Bitka kod Leipziga
		F. Bitka kod Trafalgara
		G. Ukidanje Mletačke Republike

IV. U sljedećim zadatcima dopunite rečenice tako da na praznu crtu upišete odgovarajuću riječ ili broj.

15. Prva žena na habsburškom prijestolju zvala se _____.

1	
---	--

16. Hrvatsko stanovništvo, koje je u većem broju naseljavalo zapadne ugarske županije, danas pokrajinu Burgenland, zove se

1	
---	--

_____.

17. Najznačajniji vladari prosvijećenog apsolutizma bili su habsburški vladar Josip II., pruski kralj Fridrik II. i ruska carica _____.

1	
---	--

18. Rečenicu „Vladar treba biti sluga svome narodu“ izjavio je _____.

1	
---	--

19. Hrvatski je sabor dio svojih ovlasti prenio na ugarsku vladu godine _____.

1	
---	--

V. U sljedećim zadacima proučite povijesne izvore i kratko odgovorite na postavljena pitanja.

20. Proučite ulomak izvornoga povijesnog teksta i odgovorite na pitanja.

„...čl.1. Ljudi se rađaju i ostaju slobodni i jednaki u pravima. Društvene se razlike mogu temeljiti samo na općoj koristi.

čl.2. Cilj je svakog državnog udruživanja zaštita prirodnih i neotuđivih prava čovjeka. Ta su prava: sloboda, vlasništvo, sigurnost i otpor protiv ugnjetavanja.

čl.3. Podrijetlo svakog suvereniteta počiva u biti u narodu. Ni društvo ni pojedinac ne može vršiti vlast koja ne proistječe iz njega.

čl.4. Sloboda se sastoji u tome da čovjek može raditi sve što ne škodi drugome. Takva se prirodna prava svakog čovjeka omeđuju granicama koje drugim članovima društva osiguravaju uživanje tih istih prava. Te granice može odrediti samo zakon.

čl.9. Svaki čovjek se smatra nevinim sve dok se ne proglasi krivim (...).

čl.11. Slobodno izražavanje misli i nazora jedno je od najdragocjenijih prava čovjeka.(...).“

A. Kako se zove dokument o kojem se govori u ovom ulomku?

1	
---	--

B. U kojoj je zemlji izglasan ovaj dokument?

1	
---	--

C. Koje godine je donesen ovaj dokument?

1	
---	--

21. Proučite ulomak izvornoga povijesnog teksta i odgovorite na pitanja?

„...On je jedan od ljudi koji su rođeni u uniformi. Krajiško dijete i pjesnik. Voli svoj narod i cijelo Slavenstvo.(...) Njegov život iz doba kada je bio pukovnik, uzoran je s moralnih gledišta-krajišnici nikada nisu imali boljeg pukovnika. (...) Njegova privrženost Habsburgovcima datira od njegova izdignuća za bana. (...) Kao ban ima jedino tu vrlinu da je Hrvat - svjetsku politiku on ne razumije, unutrašnje odnose u Austriji ne poznaje. (...)“

A. O kome se govori u ovom ulomku?

1	
---	--

B. Kojim vladarima je privržen?

1	
---	--

C. Na koju funkciju je uzdignut?

1	
---	--

VI. U sljedećim zadacima odgovorite ukratko na pitanja o pojmovima.

22. Navedite pojam na koji se odnosi sljedeće značenje:

- A. Savezna država koja se sastoji od više federalnih jedinica koje imaju određenu samostalnost.

1	
---	--

- B. Neograničena i potpuna vlast vladara.

1	
---	--

C. Politički savez više država.

1	
---	--

23. Navedite pojam na koji se odnosi sljedeće značenje:

A. Proces širenja i razvitka gradova doseljavanjem stanovništva i izgradnjom novih i uređenjem starih gradskih četvrti.

1	
---	--

B. Zbirka propisa kojim se uređuju odnosi između feudalca i kmetova.

1	
---	--

C. Nasilno uvođenje i širenje njemačkog jezika u upravi i školstvu.

1	
---	--

VII. U sljedećim zadacima s kratkim slobodnim odgovorom navedite i ukratko opišite ili objasnite traženu činjenicu.

24. Josip II. proglasio je vjersku slobodu i time izjednačio po pravima vjernike svih vjera u Monarhiji.

A. Kako se zove dokument u kojem je Josip II. proglasio vjersku slobodu?

1	
---	--

B. Navedite ukratko na koje se sve vjernike navedeni dokument odnosio te objasni važnost odredbe o vjerskoj slobodi?

4	
---	--

[illegible]

25. Nakon izuma parnog stroja i njegove primjene u proizvodnji i prometu uslijedile su promjene koje su dovele do Prve industrijske revolucije.

A. U kojoj je europskoj državi najranije započela Prva industrijska revolucija?

1	
---	--

B. Objasnite ukratko koje je sve promjene potaknula Prva industrijska revolucija?